

Mijn verhaal (en dat ga ik ook houden op het komende congres) gaat over het persoonlijk Ik in de Subjectieve Cyclus. Daarover bestaan nogal wat begripsverwarringen. Vanmiddag wil ik dat proberen te definiëren vanuit de psychologie c.q. de dieptepsychologie.

Wat is dat Ik eigenlijk en wat is zijn plaats in de horoscoop?

Wanneer je je met horoscopie bezig houdt dan kun je je daar op drie manieren tegenover stellen:

1e. heel concreet zeggen wat er gebeurt (voorspellende astrologie). Daarmee laad je een stuk verantwoordelijkheid op je, want je grijpt min of meer in in het concrete leven van een ander.

2e. je afvragen: waarom overkomt deze persoon dit of dat? Wat is het in hem of haar dat dit "lot" oproept? Dat wil zeggen: wij roepen ons eigen leven op door wat wij zijn, hoe wij reageren, wat we uitstralen. Daarbij kun je zeggen dat het karakter voor een groot deel medebepalend is voor datgene wat je overkomt. En daarmee krijg je dan de eerste vraag: wat zal ik doen? Dat is eigenlijk de uiterste konsekwentie van een situatie, die zich daarvóór al heeft ontwikkeld en waaraan je zelf een groot aandeel hebt geleverd.

3e. kun je je de vraag stellen: waarom heb ik dit karakter? In psychologische zin kom je dan tenslotte bij het Ik als machthebber, als heerser over het gehele zieleveld. De beheersing van de karaktermogelijkheden ligt dan uiteindelijk daarin, dat je het Ik doorziet en zijn macht kunt ontzenuwen.

Hoe ontstaat dat Ik nu en hoe ontwikkelt het Ik zich, welke stadia maakt het door en hoe kun je het herkennen in de horoscoop?

Ik heb al aangeduid dat het Ik bepaalde ontwikkelingsstadia doormaakt en dat er sprake is van een bepaalde projectie naar buiten, een divergerende Ik-structuur, dat zich herkent in andere mensen, waartegen dat Ik ageert en daar ook mee in verbinding treedt.

Daarnaast is er ook een convergerende Ik-structuur, een brandpunt binnen in de persoon, waardoor bepaalde processen in de persoon kunnen worden herkend. Daar zijn verschillende boeken over geschreven. De ene keer is dat het Ego, de andere keer leidend beginsel, nl. datgene wat door diverse incarnaties heen steeds als constante factor aanwezig blijft. Voor mijzelf werd de functie en de plaats van het Ik pas goed duidelijk, toen ik de T.V. uitzending zag over hypnose.

Bij hypnose zet je je eigen Ik a.h.w. opzij en als je ziet wat er bij hypnose gebeurt, geloof je je eigen ogen niet ... Wanneer je iemand onder hypnose brengt kun je super-krachten losmaken, die wij fysiek gesproken eenvoudigweg niet kennen.

Voorbeeld: een jonge vrouw wordt gesuggereerd dat ze zo sterk is als een eikeboom, dus dat ze een eikeboom is. Er worden twee stoelen tegenover elkaar gezet met de ruggen naar elkaar toe, haar nek op de rugleuning van de ene stoel en haar enkels op de andere leuning. Daar ligt dus een groot gat tussen, wat een enorme spanning geeft. Vervolgens gaan een aantal volwassen mannen over haar heen lopen en het lichaam van het meisje buigt niet eens door!

Toen ze wakker werd gemaakt, bleek er niets aan de hand te zijn ...

Hetzelfde kan gedaan worden met mensen die suikerziekte hebben (bijvoorbeeld).

Die kun je tijdens hypnose suggereren, dat de suikerspiegel volkomen in orde is. Zodra deze mensen uit de hypnose ontwaken, is de suikerspiegel inderdaad omlaag. Andere voorbeelden zijn: mensen met verhoogde bloeddruk suggereren dat die bloeddruk volkomen normaal is. Of iemand die permanent angstig is vertel je dat hij prima is en niets mankeert, dat hij zich helemaal niet hoeft te verdedigen of te bewijzen. Zo iemand is dan na afloop een zonniger mens (hij zei wel: ik herken mezelf niet....). Andersom kun je iemand onder hypnose vertellen dat hij bijv. een persoon in het gezelschap een klap moet geven. Dat gebeurt dan. Na afloop werd hem gevraagd, waarom hij dat deed.

En dan draagt hij een motief aan ... "omdat ik me aan je ergerde" of "ik zag

een bepaalde trek van mijn vader in je en daar werd ik zo boos om, dat ik je een klap moest geven"....

Het merkwaardige is nu dat mensen, zodra ze uit de hypnose ontwaakt zijn, een motief aandragen voor datgene wat hun gesuggereerd is.

Het idee van: wie ben ik nu eigenlijk zelf en waar komen mijn motieven vandaan, datgene waar wij Ik tegen zeggen is een heel merkwaardig verschijnsel. Onze meningen, onze angsten, zelfs op fysiologisch gebied (denk maar aan die suikerzieke) en zelfs op het gebied van het functioneren van het lichaam is er een hele beheersing van het Ik, dat alle processen min of meer in de hand houdt en zorgt dat alles verloopt volgens een bepaald stramien. Dat is de werking van het Ik, waardoor het Ik zich plaatst tussen de persoon en de werkelijkheid in. Er is een zekere afscherming, daardoor het Ik het geheel in de hand heeft. Als je dus het Ik zou kunnen doorzien, zou je bepaalde misvattingen kunnen corrigeren.

Ik wil niemand een hypnose aanbevelen, maar daardoor zie je het Ik wel zeer duidelijk zichtbaar worden.

Hoe ontstaat dat Ik?

In psychologische zin zou je het kunnen vergelijken met wat er fysiologisch gebeurt: het ontstaan van een eencellig organisme in de diepte van de oceaan. Dat wil zeggen, dat uit een heel grote oerzee een gebied zich heeft afgebakend en zich heeft afgeschermd van het geheel. Daarbinnen ontwikkelt zich een eigen kleiner milieu, waarin het bewustzijn zich kan gaan ontwikkelen.

In de mensenmaatschappij is dit te vergelijken met ingebed zijn in de schoot van de familie, van de clan. Het niet echt zelfstandig zelfbewust functioneren, maar gewoon het één zijn met de omgeving. Het accent ligt daarbij op bovenpersoonlijke factoren: je vraagt je niet af of je die familie of die omgeving aardig vindt, je hoort er gewoon bij. Het is geen persoonlijke band maar meer een band vanuit de natuur. Door afbakening van het eigen veld ontstaat er een Ik en een Niet-Ik. Binnen die afbakening kan een fysiek milieu worden geschapen. Dan zijn we tevens bij de functie aangeland. Het Ik heeft een afbakenende, afgrenzende werking, maar de functie ervan is om binnen dat fysieke milieu zelfbewustzijn te gaan ontwikkelen.

Daarbij moeten we even uitkijken: het Ik en het bewustzijn zijn twee verschillende zaken. Beide zijn menselijke activiteiten (dieren hebben het niet) en beide komen uit elkaar voort.

En nu het Ik

Het bewustzijn ontwikkelt zich direct rond het Ik. Het Ik is het beginpunt van kristallisatie, waar het bewustzijn zich omheen ontwikkelt en waarbij in wisselwerking met het Ik zelf-bewustzijn ontstaat.

zaal

P.S.

.....
Er wordt gevraagd wat ik bedoel met "bewustzijn". Er wordt gesteld dat dieren en planten ook een bewustzijn hebben, maar dat is een bewustzijn dat niet "wakker", dat zich nog een schemertoestand bevindt. Dat niet gericht kan observeren en dat niet kan komen tot zelfbewustzijn. Wij mensen hebben een bewustzijn dat zich kan richten, dat kan zeggen: nu ga ik heel bewust hier op letten. Maar dan heb je nog geen zelfbewustzijn.

Bij ons speelt zich een bepaald psychologisch proces af en dat hele proces kunnen wij in ons bekijken. Wij kunnen naar onszelf kijken, naar wat en hoe we doen, hoe we reageren, waar we aan vastzitten.

We beginnen echter met het hebben van een Ik en daardoor wordt langzaam maar zeker het bewustzijn wakker, gaat steeds gericht kijken en tenslotte ontstaat er zelfbewustzijn. Dat is toch een andere functie dan datgene wat wij als bewustzijn van plant en dier zien. Dat is veel meer een van nature aangegeven kwaliteit, een ingebouwd levensbeginsel.

Het Ik heeft de macht om bepaalde dingen tegen te houden, die tot het bewustzijn zouden kunnen doordringen, maar toch is paradoxaal genoeg het Ik de voedingsbodem van het bewustzijn. Zonder dat Ik zouden we dat bewustzijn niet krijgen. Het is vergelijkbaar met de punt, de straal en de omtrek.

Het Ik heeft de volgende eigenschappen:

1. het zit aan de omtrek, het sluit af, het heeft de macht iets wel of niet tot het bewustzijn toe te laten.

Voorbeeld: iemand zegt tegen een ander: jij bent een vervelend arrogant mannetje. De eerste zegt dan: helemaal niet, ik ben altijd vriendelijk en iedereen kan bij mij terecht met moeilijkheden. Dat is dan het Ik dat afweert, die iets niet tot zich wil toelaten.

Het Ik heeft ook een beschermende functie.

2. het Ik zit in het zieleveld en kan zich verbinden met alle zielekrachten, die daarin aanwezig zijn en waarmee het Ik zich beurtelings kan identificeren. Het Ik zit in het middelpunt als een vast punt, als heerser en als krachtpunt (contactpunt) met het bewustzijn. Met ons bewustzijn kunnen wij onszelf observeren, onszelf bezig zien.

Verder is er met het Ik nog iets merkwaardigs aan de hand, nl. taalkundig:

De begrippen hij, zij, jullie zijn allemaal aanwijsbaar, dat zijn objecten. Maar als ik zeg "Ik", dan kan ik niet zeggen: Ik ben Ik, want dan zegt de ander: nee, jij bent jij. Iedereen zegt alleen maar Ik tegen zichzelf. En iedereen zegt dat alleen maar, omdat hij zichzelf ervaart als een afgesloten ondeelbare eenheid. Tegen heel kleine kinderen zeg je ook niet: ik moet even weg, maar: mamma moet even weg. Zodra je zegt: ik moet even weg, komt er veel meer een tegenstelling: dit ben ik en jij bent dat niet.

Het Ik t.o.v. het Subject.

We weten uit voorgaande besprekingen, dat het Ik als middelpunt niet altijd vat kan hebben op de gecombineerde krachtwerking van de planeten, zoals bij de horizontale verbanden van het Subject. Nog een stap verder: het Object - letterlijk "het er tegenaan geworpene", m.a.w. het Ik wordt, gekleed in het Subject, tegen het Object aan geworpen. Het Ik gekleed in gevoelsstromingen, gedachten en wilsimpulsen. Je kunt zeggen: ik ben mijn gedachten niet, maar dan moet je eerst onderscheid maken tussen datgene wat je denkt (er is een bepaalde gedachtenmolen, die niet te stoppen valt ...). Dan ontdek je dat dat iets in je is, dat een volkomen zelfstandig leven leidt en dat je zelf niet bent.

De functies van het Ik zijn de volgende:

1. het wil zich handhaven;
 2. het isoleert zich soms;
 3. (onverstaanbaar);
 4. het heeft trucs om progressief te lijken;
 5. het bedient zich zeer intensief van het verstand;
 6. het is een geheel eigen macht, die volkomen los staat van het bewustzijn;
- Ter illustratie van dit laatste punt wil ik u een verhaal vertellen, dat geschreven is door psychiater Schuurman in een boek over zijn eigen leven, waarin hij zichzelf observeerde en het Ik aan de gang zag op een manier, waardoor hij versted stond van de onafhankelijkheid van het Ik.

Het verhaal gaat als volgt:

Hij werkte in Indonesië als bacterioloog en had daar een bepaalde opdracht. Daardoor kwam hij er achter, dat hij eigenlijk liever psychologie wilde studeren. Hij heeft zijn opdracht afgemaakt, maar halverwege die periode werd hij tijdelijk aangesteld als hoofd van het laboratorium tijdens afwezigheid van de directeur. Terwijl Schuurman zat te wachten tot hij naar Nederland terug kon, kwam het bericht van die aanstelling en hoorde hij a.h.w. een stem binnen in zich, die zei: Ha, nu kan ik mijzelf bewijzen

Dit zijn dingen, die men soms in zichzelf herkent. Een voorbeeld van hoe onafhankelijk dat Ik is van datgene wat je eigenlijke intenties zijn, want al lang had Schuurman besloten om weer naar Nederland terug te gaan en daar een nieuwe studie te beginnen. Maar toch die behoefte aan erkenning en een onderstropping van je eigen functie die daar de kop opsteekt, wat je nooit van jezelf had gedacht.... Zo heeft iedereen een wat duistere zijde, die zich zelden tot in diepste consequenties laat zien, maar die echt moet zijn voorbedacht om in het gezicht te durven zien.

Het Ik in de horoscoop is te herkennen op vier verschillende plaatsen:

1. in de 3 instinctieve planeten Saturnus, Jupiter en Mars, die ik nu gedeeltelijk zal bespreken.
2. in de Maan met alle aspecten (dus niet alleen die met de Maan zelf!), want alle aspecten zijn onderdeel van het zieleveld en over dat zieleveld heerst de Maan.
3. in de Slingergang, die te maken heeft met de psychologische wasdom.
4. in de Subjectieve cyclus zelf, de innerlijke structuur.

De drie instinctieve planeten.

In de basiscursus staat een tekening van het Subject, waarin wordt aangegeven dat eigenlijk de gehele subjectieve cyclus uitwerkt via de instinctieve planeten. Er zijn drie grondprincipes die op vier verschillende gebieden uitwerken, nl. de geestkant, de stofkant, het persoonlijke en het onpersoonlijke gebied. Er zijn eigenlijk twee assen, waarom het geheel spiegelt en die oorspronkelijke drie instinctieve planeten zijn dan te herkennen als vier verschillende gebieden. Die drie instinctieven zijn bij het jonge kind nog niet gedifferentieerd. De differentiatie treedt pas langzaam maar zeker op, naarmate de ontwikkeling van het kind. En daarmee zijn het dus niet alleen onze drie instinctieve planeten maar ze zijn veel meer, want ze zijn opgeladen door de geestkant en door de superplaneten van zowel het Es als het Ich. Daarmee zijn ze veel radicaler en veel krachtiger dan de gewone instinctieve planeten, zoals wij die altijd hanteren.

Voorbeeld: in de eerste levensjaren zijn de lichamelijke functies zó belangrijk: eten, slapen, drinken, groeien, spieren oefenen enz. Kleine kinderen vallen soms zo maar spontaan in slaap. Wij volwassenen doen dit allemaal niet meer. Wij voelen dingen van te voren aankomen. Als we honger hebben, krijsen we niet meer alsof we dood gaan... Bij kinderen is er een veel grotere instinctieve kracht dan zoals die krachten nu bij ons in de volwassen situatie functioneren.

En dat gebeurt ook psychisch.

Een kind heeft nog geen zelfstandig Ik. Het "leent" het Ik van en kijkt het af van zijn ouders, het projecteert en bouwt zijn eigen beeld op naar aanleiding van de waardering c.q. afkeuring die het van de ouders krijgt. Daarom is het jonge kind ook ontzettend radikaal, veel radikaler dan wij t.a.v. aardig of stout. Het kind interpreteert dat als zwart-wit, kent geen nuances en verdringt onverbiddelijk al dat eigene in zichzelf, dat niet aan bod kan komen in het specifieke milieu, waarin het is geplaatst. Dat is een kwestie van psychisch levensbelang. Zo ontleent het kleine kind d.m.v. spiegeling aan zijn omgeving zijn eigen identiteit, datgene waar hij mee aan de gang gaat, hetzij in positieve zin naar de omgeving toe zodat er goedkeuring volgt, hetzij in negatieve zin zodat er afkeuring volgt en zo ontstaan er ook mengvormen. En datgene wat er als eigen in het kind aanwezig is komt pas veel later boven water.

Ik citeer nog even Schuurman uit zijn boek "De Rode Draad" (blz. 35):

"IK" zeggen is tegenover een voorlopige veronderstelling van jezelf zeggen: Ik ben Ik en dit wil ik blijven. Ik ben niet het geheel, ik ben een afzonderlijke definieerbare eenheid. Een gevoel van afwijzing of angst kan zich voordoen wanneer men merkt dat niets van de Ik, die men gedefinieerd heeft, overeind blijft en dat het Grote Geheel zich steeds weer opdringt. De werkelijkheid is veel ruimer dan dat wat men denkt in zijn beperkte bewustzijn. Ook d.m.v. ziekte verdedigt men zich tegen het Grote Geheel, dat verbreking vraagt van alle vormen. De natuur krijgt echter tenslotte toch altijd haar zin, zij het langs een grote omweg van veel leed en narigheid. Want men is het Geheel en het Ik is daarin eigenlijk alleen maar een grote weerstand!"

Als we nu in de horoscoop trachten te leren kennen hoe dat Ik functioneert, dan is het eenvoudigste voorbeeld daarvan de aspectenreeks, van uitgaand via de opposities naar ingaand. En daarvoor neem ik als voorbeeld de aspecten tussen Zon en Maan, maar iedere andere combinatie kan natuurlijk evengoed dienen.

1e. Uitgaand conjunct = volle Maan. Die Maan straalt ontzettend "zonnig", maar hij weet het niet van zichzelf, hij is het zich niet bewust en is ook bijzonder onzeker.

Bij uitgaand sextiel wordt alles nog prima en bij het uitgaand vierkant is de Maan zich nog steeds van niets bewust, maar de afstand tussen Zon en de Maan is nu zo groot en ook zo kritisch, dat hij gedwongen wordt met die Zon tevoorschijn te komen, hoewel hij dat zelf niet wil.

Wat er dan gebeurt is dit:

Omdat er in die Maan nog zo'n sterke accu voorraad aanwezig is, reageert die Maan heel fel, want die Maan is reuze sterk, maar gooit die reactie naar de buitenwereld en merkt aan dat wat terugkomt, dat er iets mis gaat, dat er iets niet klopt. Die Maan vecht dus naar buiten en het Ik begint hier eigenlijk voor het eerst wakker te worden.

Bij de uitgaande driehoek krijg je een winst ten opzichte van de omgeving. Het Ik is zich wel min of meer bewust, dat er ergens misschien ~~wat~~ iets bestaat, maar nog steeds functioneert hij op commando van de Zon.

Bij de uitgaande oppositie zit het Ik-besef vlak onder de oppervlakte, maar durft nog steeds niet zichzelf als een eigen kracht te poneren. Hij durft dus het initiatief niet over te nemen. Hij denkt wel van binnen: dat kan ik ook, maar dan onttroon ik eigenlijk de Zon.

Op de ingaande boog gaat het Ik het inderdaad doen, gaat hij zelf voor Zon spelen. Daarom is de situatie van Zon + Maan interessant, omdat de volle Maan inderdaad een soort Zon"schijnt" te zijn. De Maan voelt dan ook: ik kan het zelf, ik ben zelf de Zon. Dan is er Ik-besef (nog niet Ik-bewustheid). Eerst is er een Ik, dat gewoon van nature functioneert en daarna komt op de ingaande boog het Ik-besef. En dat Ik-besef zegt: ik heb die Zon eigenlijk niet nodig, ik ga zelf voor Zon spelen en daarmee neemt de Maan zelf het initiatief over. Het grote verschil tussen de uitgaande en de ingaande boog is, dat die Maan nu niet meer gedwongen wordt of op een of andere manier functioneert op instigatie van de Zon.

Bij de ingaande driehoek - we noemen dat ook het profiteeraspect - weet nu die Maan een gepaste mate van energie toe te passen, omdat hij nu niet meer zoveel energie heeft en hij weet tegelijkertijd dat hij er zelf is. Er is Ik-besef en hij kan zijn doelstellingen bewust gaan richten, niet meer in dienst van de buitenwereld of reagerend op de buitenwereld, maar louter voor zichzelf. Het uitgangspunt is nu IK geworden. Daarom is bij de ingaande driehoek een combinatie van nog voldoende energie aanwezig benevens het wakkere Ik-besef, het "profiteeraspect", dat als het ware als rijpe appels van de bomen valt en in eigen schoot terecht komt.

Bij een ingaand vierkant is er precies dezelfde intentie, nl. iets willen doen om het eigen Ik te stellen, maar de accu raakt nu behoorlijk leeg en daardoor worden de daden steeds minder succesvol. De moeilijkheid bij een ingaand vierkant is, dat dat Ik-besef zichzelf moet gaan herzien. Dat je in de gaten moet krijgen - vaak na jarenlange pogingen en na mislukkingen - dat je dat Ik kennelijk toch niet bent en en dat je jezelf moet gaan zien als los van dit resultaat. Het wordt nu ook heel duidelijk, waarom dit een "smartaspect" wordt genoemd, omdat je het nl. zelf hebt teweeggebracht. Het is niet meer opgedrongen van buitenaf, het is een eigen initiatief geweest van binnenuit, een eigen -vaak mentale- actie, waardoor je tot een bepaalde handeling gekomen bent.

Vaak wordt er bij een ingaand vierkant door de buitenwereld lelijk tegenaan gekeken, omdat men bij een uitgaand vierkant voelt, dat er een aanleiding is, dat men gedwongen wordt, maar bij een ingaand vierkant is het Ik zelf de aanleiding, dus puur persoonlijk en daardoor herkent de buitenwereld de actie heel vaak niet. Ook daarmee krijg je dat iemand wordt teruggeworpen op zichzelf.

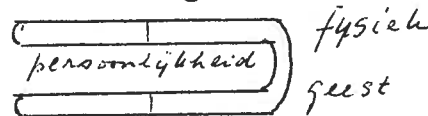
Het ingaand sextiel wordt ook wel "het meest menselijke aspect" genoemd, omdat je door de moeilijkheden van het ingaand vierkant heen zover bent gekomen, dat je je Ik ervan hebt losgekoppeld en dat tegelijkertijd de accu nu

totaal leeg is.

Met het ingaand conjunct kun je het meeste doen, omdat je dan als het ware het meeste zelfbewustzijn hebt, alleen beseffen we het niet. We zijn nog steeds bezig met ons Ik-besef. En zodra het Ik hier op een of andere manier zichzelf tussen zet, krijgt dit ingaand conjunct de eigenschap dat alles uit handen wordt genomen. Het ingaand conjunct is min of meer berucht, omdat veel, zo niet alles, zou mislukken. Echter in principe niet.

Dit is allemaal een subjectief beleven. Ik heb via de aspecten aangeduid, dat de omgeving daar heel anders tegenaan kan kijken. De omgeving geeft eigenlijk aan hoe het is. De subjectiviteit geeft aan hoe je het zelf beleeft. Bij voorbeeld: Heer 1 in conflict met Heer 5 geeft een fixatie op eigen ego. Dat kan zijn egoïsme. Het kan ook zijn een onvermogen tot egoïsme het ligt er maar aan of het geblokkeerd is of dat het elkaar versterkt. Egoïsme is een lelijk woord, maar gezond egoïsme is helemaal niet zo lelijk. Iedereen heeft dat in zekere mate nodig. Dus zowel een teveel er aan als een te weinig geeft een fixatie op het eigen ego. Als dat nu subjectief gebeurt, bv. met de combinatie Venus-Uranus, dan geeft dat voor de persoon in kwestie geen perikelen. Maar de buitenwereld vindt dat egoïstisch en dat herkent die persoon niet, want die herkent alleen datgene wat hij subjectief beleeft. De kunst is dus om iemand zover te krijgen dat hij minder naar buiten projecteert, maar dat is nu juist de moeilijkheid want het gaat steeds vergezeld van projectie. Het Ik projecteert op een scherm en dat scherm staat altijd tussen jou en de werkelijkheid in. Schuurman heeft gezegd (en dat is de grote verwarring):

"Het Ik is de grote weerstand". Daar ga ik een tekening van maken.

Er zijn nu twee bronnen van verwarring:

- 1) het woord weerstand gebruik ik niet in de betekenis, zoals gebruikt bij de aspecten, dus weerstand versus kracht. Dat komt in een heel andere situatie naar voren.
- 2) ga ik een liggende U op het bord tekenen, die niet hetzelfde is als de staande U, waarover ook in Urania is geschreven. Het zijn ook twee geheel verschillende begrippen.

Dit is een hoefijzermagneet met de fysieke stof, de geest en daartussen de persoonlijkheid. Die magneet heeft een positieve en een negatieve pool en datgene wat zich hier als het allerhoogste vertoont, de hoogste plaats inneemt, vertoont zich op aarde in onze zichtbare onvolmaaktheden als het allerlaagste.

Er staat in de Bijbel: wat gij de minste der mijnen gedaan hebt, dat hebt gij Mij gedaan. Dat herinnert enigszins aan deze abstracte voorstelling. We kennen deze combinatie van geest en stof, die eigenlijk van hetzelfde principe zijn, wat als het ware "omgekeerd" tot openbaring komt. We herkennen dit ook in het zinnebeeld van de slang: het aarde-gebonden wezen, dat over de grond kruipt, dat Adam en Eva ten val heeft gebracht en tegelijkertijd staat de slang voor grote wijsheid. We zien dit ook terug in onze object-cyclering, nl. de aanleg en het meest eigene en het meest individuele. Dat zit in de objectiviteit en tegelijkertijd zijn het ook de uiterlijke omstandigheden, de concrete objectieve uiterlijk aantoonbare situatie. Dat is dus een hoefijzermagneet, daartussen zit een stuk week ijzer en dat stuk weekijzer is dan het Subject.

De aspecten in het Object zijn allemaal automatismen en dat woord komt van het Griekse "automatos" en "auto" betekent "zelf" en "matos" betekent "doen". Een automatisme is een geestelijk iets, dat volkomen buiten de persoonlijkheid om gaat en een geheel eigen functionering heeft.

Je kunt dit principe ook terugvinden in de mysteriescholen in het Oosten. Daar werkt men heel sterk met het lichaam of met mantrische kracht.

Dit moet een objectieve uitwerking hebben, waarbij het niet zozeer gaat om het groeien van de persoonlijkheid, of wat zich allemaal in de jeugd heeft voorgedaan en waar de gehele Ik-vorming steeds aan vast zit. Nee, men zegt: je kunt de geest rechtstreeks bereiken door hier objectief fysiek bepaalde effecten dagelijks voort te zetten, wat per inductie van het dagbewustzijn plaats heeft. Dat weekijzer - de persoonlijkheid - zit tussen die twee polen van de magneet in en wordt daardoor min of meer gevormd. We worden allemaal gevormd door de omstandigheden. De omstandigheden schotelen ons situaties voor, waardoor onze karaktertrekken wel of niet aan bod kunnen komen. Kortom: waardoor wij gevormd worden.

Het is natuurlijk niet altijd zo, het Subject kan (iets) sterker zijn, hetgeen wil zeggen, dat dat stuk weekijzer al behoorlijk is gestructureerd, de metaaldeeltjes daarin al gericht zijn en dat van daaruit die hoefijzermagneet per inductie lading krijgt. Onze Object-cyclering geeft dus eigenlijk een beeld van welk aspect van de geest heeft weten door te dringen in de stof, dus zichtbaar is geworden door het Subject heen.

Zaal
P.S.

Vraagt een concreet voorbeeld hiervan.

Ieder Object is er een voorbeeld van. Alle Objecten zijn anders. Feitelijk is het zo, dat die magnetische veldlijn van de hoefijzermagneet hier door dat subjectieve veld heen moet en ons Subject is niet transparant, wij houden alles tegen. Dat is het Ik, waar wij het vanmiddag over hebben. Dat houdt van alles tegen en heel veel vanuit de geestpool kan ons niet bereiken, omdat ons Ik dat tegenhoudt.

Wel, alles wat zich daarin vertoont aan rode lijnen, zijn geautomatiseerde vermogens, waar ons Subject niet mee(onverstaanbaar). Er zijn nog wel andere kwaliteiten die je kunt hebben, maar die zitten nog in het Subject gevangen en daar moet je je ook steeds persoonlijk mee blijven bemoeien, dat gaat niet automatisch. En ieders Object is daar een voorbeeld van. Als je het zo bekijkt, is het Subject eigenlijk een volkomen "witte vlek" in onze duiding. We werken dan met percentages om af te wegen wat sterker is, Object of Subject. Maar als je je dit soort vragen gaat stellen, als het tot je gaat doordringen wat dat Ik eigenlijk is en hoe belangrijk het is in het hele persoonlijke functioneren van de mensen, dan hebben we ons nog maar heel weinig bewust gemaakt van wat zich in dat Subject afspeelt.

Pauze.

Nu over het Ik. Er is al gezegd: het doet allemaal erg saturnaal aan. Hiervoor heb ik gezegd: de eigenschappen van het Ik zijn o.a.: grensbewaking, geïsoleerd zijn, wil zijn gang gaan enz. Dat is wel Saturnus, maar toch meer dan Saturnus alleen, want wij hebben drie gransbewakers:

1e. Demeter, de grens van ons zonnestelsel;

2e. Saturnus, de grens van het zichtbare deel daarvan; en grens van het persoonlijk zieleveld;

3e. Maan, als draaiend rond de Aarde.

Alle drie hebben te maken met vorming en rijpwording van het Ik.

Als je deze reeks bekijkt naar rechts, dan neemt het Ik-besef toe en naar de linkerkant is er een steeds sterkere natuurgebondenheid. Daarbij heb je naar de rechterkant een steeds kleinere sfeer, die de grensbewaking omvat. Demeter omvat ons hele zonnestelsel, Saturnus omvat maar een gedeelte en de Maan omvat alleen de Aarde. En dus wordt de sfeer steeds kleiner, de concentratie wordt steeds groter, de identificatie van het Ik wordt steeds meer gericht op een bepaalde beperking in de zin van: wat ben ik?

De Maan zegt: ik ben alleen maar rond de Aarde. Bij Saturnus heeft de identificatie plaats met alles wat zichtbaar is en Demeter is het bovenpersoonlijke principe. Daar is nog geen sprake van een Ik-vorming, dat is alleen nog maar natuur, die daar zijn werk doet.

Nu ga ik het moeilijk maken, want het is iets gecompliceerder.

We beginnen met Demeter. Daarin zit verstopt Saturnus en daarin weer verstopt de Maan.

Voordat ik het schema aan u geef, wil ik eerst iets vertellen over de dieptepsychologie visie van Erich Neumann uit de school van Jung, die daarover een beeld heeft opgezet, dat hier van toepassing is.

Een klein kind dat "Ik" leert zeggen identificeert zich met de personen buiten hem. En de allereerste persoon met wie hij te maken krijgt, is de moeder. Als regel wordt dat niet ervaren als een persoon, maar meer als een natuurwezen, dat koestert, beschermt, warmt, veiligheid biedt en waar je steeds op kunt terugvallen. Nu verloopt de ontwikkeling van het mannelijk Ik langs andere lijnen dan de ontwikkeling van het vrouwelijk Ik, want ook in de vrouw zijn mannelijke aspecten en in de man zijn vrouwelijke aspecten aanwezig. Niemand is absoluut man of vrouw en zo zullen beide processen in ieder mens werken. De ene mens is wat meer mannelijk en de andere mens wat meer vrouwelijk en heel vaak is dat niet gekoppeld aan het lichamelijke geslacht.

Het gaat nu om de vorming van het mannelijk Ik. Ik spreek gemakshalve nu verder over "jongen". De jongen moet de moeder gaan zien als niet dezelfde als hij. Hij ontdekt: dat wezen daar is van een ander type dan ik. Als ik mijzelf wil definiëren, dan moet ik noodzakelijkerwijze die oer-relatie verbreken om tot een eigen functioneren te kunnen komen. Daardoor definiëert het mannelijk Ik zich en vormt zich door principes te hanteren als afscheiding, neiging om zich tegenover de dingen op te stellen, neiging tot objectivering en daarmee wordt in de mannelijke pool van de ziel een basis gelegd, vormt een grens tot afscheiding en blijft de beoogde vastheid van het mannelijke Ik. Het is dus een heel belangrijk punt, dat de ziel de vastheid krijgt, die ze nodig heeft. Daarmee is tegelijkertijd de basis van het mannelijk Ik de mogelijkheid voor het wakker worden van het bewustzijn. Dit leidt tevens tot de prijs die moet worden betaald, want elke ontwikkeling heeft zijn gevaren en zijn prijs. Het kan leiden tot frustratie, vooral in sociale zin. Lukt het de jongen niet zich ten opzichte van de moeder te differentiëren en het Ik te definiëren door te zeggen: jij bent niet ik, jij bent een ander type met een totaal ander karakter, dan leidt dit tot psychische castratie en tot sociaal insufficient gedrag en tot vervreemding van het eigen creatieve, van het eigen zijn.

Bij het jonge meisje gelden deze complicaties niet. Als het meisje zichzelf als meisje herkent, behoeft ze de oer-relatie met de moeder niet te verbreken. Dat "wij"-gevoel kan volledig in tact blijven. Het meisje kan zich ontplooiën tot vrouw en moeder worden, zonder die oer-relatie te verbreken en is daardoor psychologisch veel zekerder dan de jongen. De moeder van het meisje krijgt een bijzonder grote invloed in de moedersfeer en de jonge vrouw functioneert weliswaar als moeder, maar niet als echtgenote.

zaal Wat is psychologische castratie?

P.S. Psych. castratie is het niet leiding kunnen geven aan eigen leven, geen invloed hebben op de eigen persoonlijkheid. Zo iemand blijft bijv. een wat kinderlijke man. Het is het gevolg van een mislukte poging tot afscherming. Het wil zeggen dat het mannelijk Ik zichzelf definiëert door te zeggen: ik ben niet van dezelfde wortel als mijn moeder. Ik ben van een ander soort. Dan herkent en onderstreept hij het eigene en van daaruit kan hij dat eigene tot zijn bewustzijn laten doordringen en tot wasdom laten komen.

Discussie met de zaal onverstaaanbaar....

P.S. Men gaat uit van een viervoudige relatie:

Man + mannelijke pool)	
Man + vrouwelijke pool)	tegenwoordig moeilijker als er zg.
vrouw + mannelijke pool)	rolverwisseling plaats heeft
vrouw + vrouwelijke pool)	

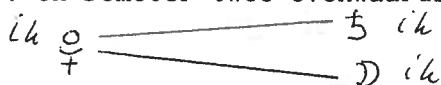
De mannelijke resp. vrouwelijke pool dient bij beide personen "wakker" te worden. Of dit nu aan het fysieke geslacht te zien is of niet, de verzorger heeft een behoudende en veiligheid gevende functie. en daarmee identificeert het vrouwelijk deel van de ziel zich.

Wanneer het meisje zich niet losmaakt van de moeder, blijft het min of meer een "kindvrouwtje", niet echt een volwaardige partner, die zich tegenover de man kan stellen. Een eigen Ik tegenover het Ik van de man. En juist in een huwelijksituatie begint de vrouw aan een geheel eigen ontwikkeling teneinde haar eigen Ik boven water te krijgen. Is die ontwikkeling tenslotte aan het eind van de rit gekomen als een volkomen bewust vrouwelijk bewustzijn, de jongen heeft de noodzaak steeds de dingen te objectiveren. Hij moet het leven en de wereld leren kennen door met zijn bewustzijn te werken. Voor het meisje is die noodzaak er niet. Daardoor ontstaat er een aanvankelijk vacuum, waar de jongen in valt en waardoor hij achter loopt bij het meisje. Maar later wordt de situatie omgedraaid en heeft de jongen een vrij redelijk ordenend vermogen om te functioneren in de maatschappij en een zekere mate van bewustheid, waar hij al mee kan werken, terwijl het meisje er mee geconfronteerd wordt, dat ze zich niet op die wijze weet te stellen.

Er is dus eerst een vooruit hollen van het meisje en daarna van de jongen en natuurlijk schiet het meisje de jongen voorbij, want in het hele proces dat zij doormaakt heeft zij te maken met een zeer diepe wortel ten opzichte van de moeder, ten opzichte waarvan zij een eigen identiteit moet zien te vinden, zonder dat zij het mannelijke gaat imiteren. Een zeer ingrijpend proces, waarbij het gehele Ik eigenlijk overhoop wordt gegooid. Bij de jongen bestaat die noodzaak niet.

.....(onverstaanbaar)

.....en zo komen ze samen tot een vorm van wijsheid, waarbij dit schema verandert en Demeter twee evenwaardige partners voortbrengt.

Daarmee staat dan Demeter voor de oerbron, waar het Ik uit voortkomt. Saturnus staat voor het mannelijke, het afscheidende deel en de Maan staat voor het vrouwelijke, zich bewustwordende groeiende deel van het Ik.

Ik hoop, dat dit deel als zodanig enigszins duidelijk is?

Dan ga ik nu over naar de astrologie.

We hebben dus te maken met de planeten Demeter, Saturnus en de Maan. Er is in feite nog een tussenstap, nl. Uranus, die in het losmaken van het meisje ten opzichte van de moeder een heel belangrijke rol speelt, maar dat wordt een veel te uitgebreide vaktechnische exposé. Uranus doet echter wel degelijk mee, niet zozeer als grensbewaker maar als degene die over de grens heen zet.

Vindt u in een horoscoop een afflictie tussen Demeter en Saturnus, dan hebt u te maken met een moeilijkheid tot het afscheiden van het mannelijk deel van het Ik en dan leidt dat tot levensangst.

Vindt men een afflictie tussen Demeter en de Maan, dan hebben we te maken met een binding, die de vrouwelijke emancipatie(onverstaanbaar). Dan kun je een prachtig Spinnweb of Subject hebben, maar er is geen Ik-bewustwording mogelijk.

Vindt u een afflictie tussen Saturnus en de Maan, dan geeft dat groeiremmingen bij de vrouw en vertraging van de integratieprocessen tot rijping van de vrouw. Bij de man angst voor de vrouw of andersom kleinering van de vrouw. Vindt u Saturnus geafflicteerd met Uranus, dan spat ahw. het Ik uiteen. Er is dan onvermogen tot concentreren en bijeen houden en het mannelijk functioneren kan zich dan vertonen als een verschrikking.

Is Uranus geafflicteerd met Demeter, dan heeft dat geen invloed op de Ik-vorming. Dat zijn bovenpersoonlijke krachten en principes, die wel degelijk gebruikt worden in de subjectieve structuur. Wel in de fase daarvoor, in het loskomen van de moeder, maar niet in het vormen van het Ik.

Vind je een losse Maan, dan is er geen subjectieve betrokkenheid. Vind je een losse Saturnus, dan is er geen machtsstreven.

Om het nog eens op een rijtje te zetten hoe de ontwikkeling gaat:

1. een onbewust geheel zijn met de omgeving, ingebed in de clan.
2. het bewust gedistantieerd zijn van de omgeving, maar nog niet jezelf ervaren.

3e. Als de Maan zich loswerkt ga je jezelf ervaren en als de man daarin succesvol is met behulp van Saturnus, want de concrete waarneming moet er wel degelijk bij zijn, dan komt men tenslotte tot zichzelf. Dit alles is een beweging als van een heel wijde oceaantoeestand naar een focussen, naar een soort brandpunt toe van het Ik-besef en dat heeft consequenties voor de mogelijkheid tot omgang met zichzelf. Ik heb daar als voorbeeld voor de 4-8-12.

Iemand heeft een prachtige 4-8-12, dus men denkt: dat geeft een grote bewustwording. Dat is echter niet waar. Ik zal drie niveaus aangeven:

Je hebt een prachtige 4-8-12 en daarmee grijp je aan op je subjectieve structuur en met het Ik, dat uiteindelijk de beheersers is van alles.

Bijv. je werkt in een zaak, waar je elke dag de post moet verwerken. De een zegt "ja" en de ander zegt "nee" en de rest gaat de prullebak in en zo stroomt dat door. Dat is een vorm van verwerken in de stof, het aanboren van materiaal.

zaal

.....

P.S.

Nee, als de 2-6-10 sterker is, dan heeft het te maken met emoties, met arbeidskracht en met verantwoordelijkheidsgevoel. Hier gaat het er om materiaal door te voeren, niet vasthouden, maar het kunnen doorsluizen. Niet ineens naar 12 gooien, niet in 8 blijven hangen, maar steeds maar doorwerken, doorwerken enz.

zaal

.....

P.S.

Nee, het heeft te maken met het Ik, of het Ik alles naar buiten projecteert, dingen buiten zichzelf herkent en buiten zichzelf aan het werk is, of dat het Ik met hetzelfde vermogen dingen naar binnen projecteert en dingen in zichzelf gaat herkennen.

De tweede mogelijkheid om te werken met de 4-8-12 is het verwerken van ervaring door projectie naar buiten. Dan ga je tegen iedereen vertellen: ik doe het verkeerd, hij(jij) zegt dingen, waardoor ik mij belemmerd voel ...

Dan zijn er dingen om je heen, die jou psychisch belemmeren. Dat is de tweede situatie. Daar zit de Maan onder heerschappij van Saturnus. Saturnus is het mannelijke en de vrouw wordt daardoor min of meer gevangen gehouden. Het is het traditionele beeld van het huwelijk en de vrouw die daarin een zeer moeilijke fase doormaakt, want ze kan niet meer terugvallen op de moederwortel. Het is de tussenkomst van Saturnus geweest, die haar heeft losgewerkt. Zij leeft nu onder heerschappij van het saturnale Ik. Dat geeft dat ze onderdrukt wordt, maar ze onderdrukt zichzelf, nl. dat zij als vrouw aan bepaalde plichten, bepaalde eisen en bepaald gedrag moet voldoen. En meestal wordt in die benauwde situatie gevochten naar buiten en tenslotte komt het verwerken van de projectie naar binnen. Het is wel leuk om te vermelden dat het matriarchaat dat in die Demeter-fase heerst, nauwelijks bekend is. De geschiedschrijving begint pas bij de invoering van het patriarchaat, omdat je daar een oppositie krijgt van de werkelijkheid tussen Ik en Niet-Ik. Men is zich bewust van wat er allemaal gebeurt en vindt dat pas belangrijk om op te schrijven. Vandaar dat wij van oude culturen bijzonder weinig feiten kennen. De emancipatie is wel een overwegend vrouwelijke aangelegenheid, maar werkt op personen van beiderlei kunne uit.

Deze loswerking van de Maan uit Saturnus kan twee kanten uit gaan. Het kan gaan in de richting van bewustwording, mogelijkheden om jezelf te worden en gericht op jezelf. Het kan ook de andere kant uit: dan komen we weer in de beweging van de oude cultussen, opleving van allerlei oude godsdiensten en oude mythen, die daarbij gebruikt werden. Dat is een regressie. Het is wel inderdaad het achter je laten van Saturnus, maar niet in dienst van de emancipatie. Het is dus de kunst in de duiding om uit te maken in welke fase van rijpheid het Ik verkeert. Of iemand überhaupt in staat is om naar binnen te projecteren en of je ten aanzien van vragen advies geeft in concrete zin of meer in de zin van: kijk eens naar jezelf en wat ontdek je daarin.

Al die fasen - want er zit nog een Uranische fase tussen - de overgang van Demeter naar Saturnus hebben heel specifieke complicaties en ook een heel specifieke ontsporing. Dat allemaal is een mozaiek-patroon dat je moet gaan herkennen in de horoscoop, om te zien hoe een bepaalde Ik-ontwikkeling is vastgelopen, op een zijspoor is geraakt, waardoor er echt moeilijkheden ontstaan. En het is de kunst (waar ik ook nog niet zo bedreven in ben) om dat eruit te halen.

- zaal Wanneer die onharmonische aspecten nu worden overbrugd, zoals bij een oppositie, maar ook als op een ingaand vierkant op beide polen een harmonisch aspect staat?
- P.S. Ja, het kan verzacht worden. Steunende aspecten kunnen het effect minder hinderlijk maken, maar de grondslag blijft.
- zaal discussie
- P.S. Je moet het opbouwen en het weer afbreken. Je moet dat zien in vele levens achter elkaar, maar ook binnen één leven. Opzetten is van het Ik. Het opzetten van de begrenzing heeft tot doel het wakker worden van het bewustzijn. Het is heel belangrijk op welk punt van die stadia je een client aanpakt, omdat die bij een hoger of lager stadium niet gebaat is. Je moet het stadium waarin hij verkeert dus wel een beetje inschatten. En de structuur van het Subject doet hier ook een duit in het zakje.
- zaal vraagt naar de plaats van de Slingergang t.a.v. dit onderwerp.
- P.S. We hebben het gehad over het Ik, dat is de machthebbende controlerende instantie. De subjectieve cyclus geeft aan de rijpheid van het gevoelsgebied, het denkgebied en het zijnsgebied. Maar geeft niet aan in hoeverre deze gebieden met elkaar verbonden zijn. De Slingergang geeft dat juist wèl aan. De Slingergang bemoeit zich helemaal niet met rijpheid van gevoelsgebied of de andere gebieden. De Slingergang is Object en geeft aan in hoeverre de ene levensfase kan doervloeien naar de andere, van het gevoels (4) naar het denk (3) naar het zijns (5) aspect. De S.G. is de doorstroming van die drie gebieden = objectiviteit en geen subjectieve beleving. Het Subject geeft aan: de rijpheid van die drie gebieden. Het Ik is de intentie hoe het gebruikt wordt: van binnenuit of van buitenaf.
- zaal Voorbeeld van twee mensen: 1) Maan uitg. vierk. Demeter
2) Maan ing. vierk. Demeter
- gevraagd wordt naar het verschil in de relatie van die twee personen.
Is dat: wat de een moet aanleren, moet de ander afleren?
- P.S. Nee!!!!
- Wat bij de een onbewust ligt (uitg. vierk), wat niet in het Ik-besef is opgenomen, is bij de ander (ing. vierk.) juist wèl in het Ik-besef opgenomen. Het komt in de praktijk wel neer op een soort aanleren (uit.) en afleren (ing.), maar wat zo iemand in zijn persoon moet leren integreren is bij het uitg. vierk. dat die persoon door moeder gedreven of gedwongen wordt tot formulering van eigen Ik-besef. Terwijl bij het ing. vierk. de persoon zich bijzonder sterk manifesteert en toch min of meer in de fuik loopt van: terug naar de natuur.
- P.S. leest nog eens het citaat van Schuurman voor:
Het Ik brengt altijd projectie mee en een projectiescherm staat tussen jou en de werkelijkheid in. Daardoor zie je niet echt, wat er werkelijk is, omdat je de werkelijkheid niet aan kan.
- Schuurman: Ik zeggen is tegenover een voorlopige veronderstelling van jezelf zeggen: dit ben ik en dit wil ik blijven. Ik ben niet het geheel, ik ben een afzonderlijk definieerbare eenheid.
- De natuur krijgt echter toch haar zin, zij het langs een grote omweg van veel leed en narigheid, want men is het geheel en het Ik is daarin de grote weerstand. Einde citaat.
- Dat wil zeggen, dat je door vervorming van het Ik komt tot bewustzijn en dat dat bewustzijn zodanig kan toenemen, dat het tenslotte het geheel kan overzien. En dat is de diepere verschijningsvorm van Demeter, die de allerlangzaamste is en dat tenslotte altijd alle krachten op Demeter zullen uitlopen. Daarmee keert men terug naar het grote geheel. Door als bemiddelaar dat Ik te hebben, dat is bewustzijn. Dan kun je ook de gehele openbaring in de stof, waarin je leeft, loslaten.

Dini Klein.